

Ytterligere to i eksekusjonspelotongene neker å ha skutt mot dødsdømte patrioter.

114746

Stapomennene skildrer henrettelsene på Akershus
og i Enebakkveien. 5-2-48.

Av de fire stapomenn som sitter på tiltalebenken i lagmannsretten rakk man i går å avhøre Taale Johannessen Sandberg og Bjørn Walmsnes.

Sandberg innrømmet å ha foretatt flere arrestasjoner i forbindelse med ungdomstjenesten. — Jeg likte ikke dette, sa han, men jeg har alltid vært en pliktoppfyllende politimann, og jeg var ikke selv under krigen innstilt på å sabotere mitt arbeid. Hadde jeg forsøkt å sabotere, ville jeg fått sparken, og hva skulle jeg da ha levd av?

Tiltalte forklarte seg om den store Lunnersaksjonen. Det deltok henimot 40 stapomenn, og i alt ble det arrestert omkring 100 patrioter, som for en vesentlig del tilhørte Mil.org. på Hadeland.

Sandberg innrømmet at han var med i eksekusjonspelotongen som henrettet Knut Mathisen i Enebakkveien, men det er ikke riktig at jeg skjøt, sa han. Lindvik ledet pelotongen, og forøvrig var Jonas Lie, Olbjørn og muligens Martinhusen til stede. Henrettelsen foregikk i et sandtak ved Enebakkveien. Einar Bech førte fangen fram til retterstedet. Denne hadde bind for øynene og ble bunnet til et tre. Det var 14 mann i pelotongen og vi tok sikte, hvoretter Lindvik kommanderte fyr. Det smalt langs hele rekken, men selv var jeg så nervøs at jeg glemte å løse sikringen. Jeg aktet å skyte, for jeg kunne ikke tenke meg muligheten av at det var ulovlig, da mannen var dømt til døden av særdomstolen. Jeg fyrte imidlertid ikke av et eneste skudd, men ingen av de andre la merke til det. Dr. Engh var tilstede og han kunne bare slå fast at mannen hadde fått en hurtig død.

Walmsnes tilsto at han hadde foretatt etterforskning i flere saker angå-

ende illegal avisvirksomhet, og han hadde arrestert Ragnhild Collett og Dina Oksvik. Videre hadde han vært med på arrestasjonen av Hjalmar Johansen i Skien og fru Johansen i Porsgrunn.

Om henrettelsene den 9. februar 1945 forklarte han: Tidlig om morgenen ble det ført 9 fanger fra ventesellene i Kronprinsens gate 10 og inn i en stor buss, som sto utenfor. Gaten var opplyst og avsperrert. Alle vi som tilhørte pelotongen tok også plass i den samme bussen. Jeg forsto at karene skulle hen-dan jeg skulle komme unna dette. Men det var liksom ingen vei tilbake. Vi ble kommandert til å ta oppstilling på en plass på festningsvollen. Lyskasterne ble satt opp mot dem som skulle skytes, 5-6 meter foran dem sto deltagerne i pelotongen, 8 mann, på linje. Politifull-mektig Borgi førte kommandoen. «Minister» Rilsnes var med og skjøt. Jeg husker han sto til høyre for meg. To fanger ble ført fram, og så skulle skyt-tingen begynne. Borgi vinket med et lommestørkle når salvene skulle fyres av. Alt skulle foregå uten hørlig kom-mando. Selv tok jeg bare sikte. Jeg skjøt ikke, for jeg hadde ikke patron i geværet.

Lagmann Gulbrandsen: Her kommer den ene etter den andre og sier at han ikke har skutt. Jeg skjønner ikke at disse mennene er blitt skutt.

Tiltalte: — Det skjønner jeg godt. Det var nok av dem som var villige til å skyte. To og to ble skutt, og til slutt ble det ført fram en fange alene. I alt ble 9 mann henrettet. Likene ble fjernet straks et par var skutt, og mens dette foregikk, ble lyskasterne slokt så skyt-terne ikke skulle se hva som foregikk.